

Prima instanță: Judecătoria Centru mun. Chișinău
Judecător: A. Arhip
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: M. Guzun, I. Cotruță, N. Simciuc

Dosarul nr. 2ra-5/18

DECIZIE

07 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas, Iuliana Oprea
Dumitru Visternicean, Ion Druță

examinând recursul declarat de către Croitor Andrei prin intermediul
avocatului Ciorbă Sergiu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Croitor Andrei
împotriva Societății cu răspundere limitată „Valiexchimp” cu privire la încasarea
datoriei, dobânzii contractuale, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2017, prin care a fost
casată hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 07 octombrie 2016,

c o n s t a t ă :

La 22 august 2014 Croitor Andrei a depus cerere de chemare în judecată
împotriva SRL „Valiexchimp”, solicitând încasarea datoriei în mărime de X dolari
SUA, dobânzii contractuale în quantum de X SUA și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că în temeiul recipisei din 23 mai 2009 a
împrumutat SRL „Valiexchimp” suma de X dolari SUA pe termen nedeterminat, cu
o dobândă lunară de 3%. Până la data de 23 septembrie 2013 SRL „Valiexchimp”
achita dobânda contractuală în mărime de X SUA lunar fără întârziere, însă la data
menționată a achitat doar suma de X dolari SUA, iar ulterior a încetat a mai efectua
careva plăți. Constatând executarea necorespunzătoare a obligațiilor contractuale, la
data de 10 iulie 2014 a expediat în adresa SRL „Valiexchimp” o somație, prin care
a solicitat restituirea datoriei de X dolari SUA și dobânzii contractuale.
Recepționând somația la data de 15 iulie 2014, nici în termenul acordat și nici până
la data depunerii acțiunii SRL „Valiexchimp” nu a restituit datoria și dobânda
contractuală. Solicită încasarea sumei de X dolari SUA acordată cu titlu de
împrumut, dobânzii contractuale în mărime de X dolari SUA și cheltuielilor de
judecată.

Pe parcursul examinării cauzei, Andrei Croitor a depus cerere de majorare a

cerințelor, solicitând încasarea sumei de X dolari SUA acordată cu titlu de împrumut, dobânzii contractuale în mărime de X dolari SUA, dobânzii legale pentru întârzierea executării obligației contractuale în sumă de X dolari SUA și cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 07 octombrie 2016, cererea de chemare în judecată înaintată de Croitoru Andrei împotriva SRL „Valiexchimp” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d.175-f.d.177, volumul I).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2017 s-a admis apelul declarat de Croitoru Andrei, s-a casat integral hotărârea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 07 octombrie 2016 și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Croitor Andrei a fost admisă parțial. S-a încasat de la Societatea cu răspundere limitată „Valiexchimp” în beneficul lui Croitor Andrei suma împrumutului în mărime de X dolari SUA sau echivalentul acestei sume în lei conform cursului oficial al BNM la data executării hotărârii și cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în mărime de X lei, a apelului de X lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de X lei. În rest, pretențiile lui Croitor Andrei privind încasarea dobânzii contractuale și dobânzii legale, s-au respins ca neîntemeiate (f.d.10-f.d.16, volumul II).

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 08 septembrie 2017 Croitor Andrei prin intermediul avocatului Ciorbă Sergiu (mandat nr. 0277406) a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2017 în partea respingerii pretențiilor cu privire la încasarea dobânzii contractuale și dobânzii de întârziere, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de admitere a pretențiilor menționate.

În motivarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare, recurentul a indicat că decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată, fiind emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material.

A menționat că instanța de apel incorect a conchis netemeinicia și a respins pretențiile privind încasarea dobânzii contractuale și dobânzii legale.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Având în vedere că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa părților la 30 iunie 2017 (f.d. 18 vol. II), cât și faptul că la materialele cauzei lipsesc careva probe ce ar demonstra momentul comunicării acesteia, recursul înaintat de Croitor Andrei prin intermediul avocatului Ciorbă Sergiu se consideră declarat în termen.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 29 noiembrie 2017 recursul a fost declarat admisibil.

Examinând legalitatea actelor judecătorești contestate prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, în raport cu materialele cauzei și a referinței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu

casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Din materialele dosarului se constată că la data de 22 august 2014 Croitor Andrei a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Valiexchimp”, solicitând încasarea datoriei în mărime de X dolari SUA, dobânzii contractuale în cuantum de X dolari SUA și cheltuielilor de judecată.

Pe parcursul examinării cauzei, Andrei Croitor a depus cerere de majorare a cerințelor, solicitând încasarea sumei de X dolari SUA acordată cu titlu de împrumut, dobânzii contractuale în mărime de X dolari SUA, dobânzii legale pentru întârzierea executării obligației contractuale în sumă de X dolari SUA și cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoria Centru mun. Chișinău din 07 octombrie 2016, cererea de chemare în judecată înaintată de Croitoru Andrei împotriva SRL „Valiexchimp” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată a fost respinsă (f.d.175-f.d.177, volumul I).

În motivarea concluziei sale prima instanță a reținut că, reclamantul nu a reușit să probeze existența tranzacției de împrumut, prin urmare pretențiile revendicate au fost considerate ca fiind neîntemeiate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2017, s-a admis apelul declarat de Croitoru Andrei, s-a casat integral hotărârea Judecătoria Centru mun. Chișinău din 07 octombrie 2016 și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Croitor Andrei a fost admisă parțial. S-a încasat de la Societatea cu răspundere limitată „Valiexchimp” în beneficiul lui Croitor Andrei suma împrumutului în mărime de X dolari SUA sau echivalentul acestei sume în lei conform cursului oficial al BNM la data executării hotărârii și cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în mărime de X lei, a apelului de X lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de X lei. În rest, pretențiile lui Croitor Andrei privind încasarea dobânzii contractuale și dobânzii legale, s-au respins ca neîntemeiate (f.d.10-f.d.16, volumul II).

În motivarea deciziei sale Curtea de Apel Chișinău a reținut că la data de 25 mai 2009 SRL „Valiexchimp” a primit de la Andrei Croitor în calitate de împrumut de X dolari SUA, cu condiția achitării unei dobânzi lunare de 3% din suma împrumutată, fapt confirmat prin recipisa întocmită de părți. (f.d. 98)

Colegiul, apreciază această concluzie ca fiind una eronată din următoarele considerente:

Pretențiile din cererea de chemare în judecată se rezumă la solicitarea de încasare a datoriei ce derivă dintr-un pretins raport și act juridic de împrumut încheiat între Croitor Andrei și SRL „VALIEXCHIMP” și anume, recipisa datată cu 23 mai 2009, în temeiul căreia SRL „VALIEXCHIMP” ar fi primit suma de X dolari SUA și se obligă să-i achite lui Croitor Andrei o dobândă de 3% lunar, evidențiindu-se și condiția de restituire a întregii sume după somarea cu cel puțin 10 zile înainte.

În acest context Colegiul menționează că în speță, pentru a pretinde executarea obligației de restituire a împrumutului și dobânzilor, urmează a fi executată inițial și probată prestația de transmitere a sumei cu titlu de împrumut.

Colegiul, constată că la materialele dosarului nu se regăsesc probe care ar demonstra că Croitor Andrei ar fi transmis SRL „VALIEXCHIMP” suma de X dolari SUA și că ultima i-ar fi primit.

De asemenea, la materialele dosarului nu se regăsesc careva probe ce ar confirma faptul invocat de reclamant în cererea de chemare în judecată, precum că acesta anterior depunerii acțiunii deja ar fi primit mijloace bănești cu titlu de dobândă contractuală ce derivă din recipisa din 23 mai 2009.

În susținerea poziției sale Colegiul, menționează că potrivit art. 12 alin. (1) din Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr. 854-XII din 03 ianuarie 1992, întreprinderea, indiferent de forma juridică de organizare, asigură evidența contabilă și statistică în modul stabilit de legislația în vigoare.

Conform art. 2 al Legii contabilității nr. 113-XVI din 27 aprilie 2007, prevederile prezentei legi se aplică tuturor persoanelor juridice și fizice care desfășoară activitate de întreprinzător.

Potrivit art. 3 din aceeași Lege, contabilitatea financiară reprezintă sistemul de colectare, grupare, prelucrare și sistematizare a informației privind existența și mișcarea activelor, capitalului propriu, datoriilor, veniturilor și cheltuielilor în expresie valorică pentru întocmirea rapoartelor financiare, documentul primar fiind confirmarea documentară (pe suport de hârtie sau în formă electronică) care justifică efectuarea operațiunii economice, acordă dreptul de a o efectua sau certifică producerea unui eveniment.

Totodată, articolul 7 alin. (2) din Legea contabilității nr. 113-XVI din 27 aprilie 2007 expres prevede că, entitatea este obligată să țină contabilitatea și să întocmească situațiile financiare în modul prevăzut de prezenta lege, de standardele de contabilitate, de planul de conturi contabile, iar art. 17 alin. (7) din aceeași Lege stipulează că, creanțele și datoriile pe termen scurt se înregistrează în contabilitate la valoarea nominală, iar creanțele și datoriile pe termen lung - la valoarea scontată, în conformitate cu cerințele standardelor de contabilitate. Contabilitatea creanțelor și datoriilor se ține pe categorii, clienți, furnizori, alți debitori și creditori.

Reieșind din conținutul normelor menționate Colegiul, conchide că pentru efectuarea oricărei operațiuni de către o persoană juridică (vânzare, cumpărare, împrumut), întreprinderea trebuie să asigure o evidența contabilă/financiară, care să ateste și să justifice existența datoriilor prin documente primare și care, raportate cazului din speță, ar confirma efectuarea operațiunii economice de împrumut.

Colegiul, constată ca la materialele dosarului nu se regăsesc nici careva acte contabile, ce ar confirma raportul juridic de împrumut dintre Croitor Andrei și SRL „VALIEXCHIMP”.

Asttfel, Colegiul consideră că recipisa (f.d. 98, vol.1), fiind unicul act prezentat de Croitor Andrei în susținerea pretențiilor sale, nu are suficientă forță probatorie și nu poate fi reținută în calitate de probă ce ar demonstra transmiterea de către Croitor Andrei către SRL „VALIEXCHIMP” a sumei de X dolari SUA cu titlu de împrumut.

Potrivit art. 572 alin. (1) Cod Civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații.

Reieșind din prevederile normei menționate, Colegiul conchide că în speță Croitor Andrei nu a reușit să probeze faptul că SRL „VALIEXCHIMP” ar avea careva obligații față de dânsul.

Având în vedere cele expuse mai sus, Colegiul ajunge la concluzia că instanța de apel incorect a constatat temeinicia pretențiilor formulate de Croitor Andrei și respectiv, incorect a dispus încasarea din contul SRL „Valiexchimp” în beneficiul acestuia a sumei de X dolari SUA, cu titlu de împrumut. Prin urmare, decizia Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2017, fiind emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material, urmează a fi casată. Totodată, hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 07 octombrie 2016 fiind adoptată cu aplicarea corectă normelor de drept material, urmează a fi menținută.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Croitor Andrei prin intermediul avocatului Ciorbă Sergiu.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2017 și se menține hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 07 octombrie 2016, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Croitor Andrei împotriva Societății cu răspundere limitată „Valiexchimp” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii contractuale, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Maria Ghervas

Iuliana Oprea

Dumitru Visternicean

Ion Druță